

Määräys jätevesien käsittelyjärjestelmän uusimisesta ja uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi, Laukaa

Lupa- ja valvontalautakunta 27.08.2025
494/11.04.00/2025

Päätösehdotus

Koska kiinteistön omistajat eivät ole noudattaneet kehotuksia, eikä kiinteistön jätevesien käsittelyjärjestelmä ole ympäristönsuojelun tietojen perusteella kunnan ympäristönsuojelumääräysten ja täten ympäristönsuojelulain 156 c §:n vaatimalla tasolla, määrää Laukaan lupa- ja valvontalautakunta ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla seuraavat velvoitteet ja asettaa juoksevat uhkasakot velvoitteiden tehosteeksi. Koska kiinteistöllä on kaksi omistajaa, asetetaan kummallekin omistajalle oma päävelvoite ja uhkasakko.

Päävelvoite 1:

Kiinteistön [REDACTED] omistajalle [REDACTED] annetaan määräys ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla uusien kiinteistön jätevesien käsittelyjärjestelmä ympäristönsuojelulain 154 b §:ssä ja 156 c §:ssä säädetyn sekä kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaiseksi viimeistään **1.3.2026**.

Päävelvoite 2:

Kiinteistön [REDACTED] omistajalle [REDACTED] annetaan määräys ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla uusien kiinteistön jätevesien käsittelyjärjestelmä ympäristönsuojelulain 154 b §:ssä ja 156 c §:ssä säädetyn sekä kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaiseksi viimeistään **1.3.2026**.

Perusteet päävelvoitteille

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 17, 154 – 156 a, 156 c, 175 §:t

Ympäristönsuojelulain muutossäädös 13.1.2017/19

Laukaan ja Hankasalmen kuntien ympäristönsuojelumääräykset, voimaan 20.6.2022

Kiinteistön jätevesijärjestelmän uusimisesta on annettu useampi kehoitus, ensimmäinen kehoitus on annettu 16.6.2022. Kehotusten ja tätä kautta määräyksen antamisen perusteluja on avattu tarkemmin päätöksen selostusosuuksessa. Kiinteistöltä raportoitujen jätevesilietetyhjennysten perusteella voidaan arvioida, ettei jätevesijärjestelmää ei ole muutettu vastaamaan ympäristönsuojelumääräysten vaatimuksia. Jätevesijärjestelmän muutokselle ei ole myöskään haettu lupaa rakennusvalvontaviranomaiselta toistuneesta ohjeistuksesta huolimatta. Ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa.

Päävelvoitteiden mukainen toimenpide edellyttää rakennusvalvontaviranomaisen lupakäsittelyä.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 1 tehosteeksi:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 500 euroa. Mikäli velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään

uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 500 euroa.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 2 tehosteeksi:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 2 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 500 euroa. Mikäli velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 500 euroa.

Perusteet uhkasakoille

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 184 §

Viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, ympäristönsuojelulain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-9, 18, 19, 22-24 §:t

Kiinteistön omistajia on kuultu määräyksen antamisesta jätevesien käsittelyjärjestelmän uusimiseksi ja uhkasakon asettamisesta sen tehosteeksi sekä varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Uhkasakkoon sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Kiinteistön omistajilla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Kullekin asianosaiselle (kullekin kiinteistön omistajalle) on asetettu oma päävelvoite tehosteineen. Uhkasakkojen määrässä on huomioitu, että ne kohdistetaan erikseen kahteen asianosaiseen. Mikäli jätevesien käsittely saatetaan lainsäädännön ja kunnallisten määräysten vaatimalle tasolle määräaikaan mennessä, asian käsittely päätetään, eikä uhkasakkoja tuomita. Jos uusimista ei ole tehty määräaikaan mennessä, voi lautakunta tuomita uhkasakot maksettavaksi, asianosaisia kuullaan ennen uhkasakkojen tuomitsemista.

Kiinteistön omistajia veloitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle omistajalle kiinteistöön liittyvistä päävelvoitteista ja niiden tehosteiksi asetetuista uhista. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuin maininnoin tai muuten todisteellisesti. Lisäksi kiinteistön omistajien on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle, mikäli kiinteistön omistajuus vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevista velvoitteista ja niiden tehosteiksi iasetetuista uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksianto

Saantitodistuksilla velvoitetuille ([REDACTED] , kummallekin erikseen)

Tiedoksi

Keski-Suomen ELY-keskus

Taustaa

Kiinteistö () sijaitsee Vuonteen 1-luokan pohjavesialueella eli ympäristönsuojelulain (527/2014, muutos 19/13.1.2017) 156 a §:n tarkoittamalla alueella, jolla jätevesien käsittelyn on tullut täyttää jätevesien käsittelyn perustason puhdistusvaatimus viimeistään 31.10.2019. Perustason puhdistusvaatimuksen lisäksi kiinteistöllä on tullut lain 156 c §:n perusteella täyttää kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä tulevat perustasoa ankarammat puhdistusvaatimukset samaan määräaikaan mennessä. Laukaan kunnassa voimassa olevien ympäristönsuojelumääräysten mukaan *pohjavesialueilla talousjätevesien imeyttäminen maahan on kielletty. WC-jätevedet on johdettava umpisäiliöön tai rakennettava kuivakäymälä. Pesuvesien jätevesijärjestelmän on oltava tiivis ja puhdistetut jätevedet on johdettava ensisijaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle. WC-jätevesien ja harmaiden jätevesien yhteiskäsittelyn edellytyksenä on jätevesijärjestelmän tiiviys ja puhdistettujen jätevesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle.*

Tarkastus

Kiinteistöllä on suoritettu jätevesien käsittelyn tarkastus 3.5.2022. Kiinteistö on vakituisesti asuttu ja siellä on väestötietojen mukaan kirjoilla kaksi henkilöä. Kiinteistöllä syntyy sekä vesikäymälän jätevesiä että pesuvesiä. Tarkastuksen havaintojen perusteella käymäläjätevedet johdetaan 2-osaiseen saostussäiliöön ja siitä imeytyskaivoon. Harmaat jätevedet (pesuvedet) johdetaan jälkimmäiseen saostussäiliöön ja siitä samaan imeytyskaivoon. Käymäläjätevesille tarkoitetussa osassa on t-haara lähtevässä putkessa. Tarkastuksen aikaan imeytyskaivo oli täynnä ja tulvi yli.

Kehotukset, asian selvittäminen ja kuuleminen

Jätevesien käsittelyjärjestelmä ei ole täyttänyt ympäristönsuojelulain ja ympäristönsuojelumääräysten vaatimuksia ja se on edellytetty uusittavaksi. Järjestelmän uusimisesta on annettu kaksi kehotusta (päiväty 16.6.2022 ja 13.2.2023). Kiinteistön toinen omistaja () on ilmoittanut puhelimitse 15.2.2023 ympäristönsuojeluun tukkineensa imeytyksen. Toimenpidettä ei ollut luvitettu, jätevesijärjestelmän muutos vaatii rakennusvalvontaviranomaisen luvan. Kiinteistön omistajaa on ohjattu ottamaan yhteyttä rakennusvalvontaan helmikuussa 2023 ja 2024. Asiasta on ilmoitettu myös rakennusvalvontaan. Rakennusvalvonnasta 23.5.2025 tarkistetun tiedon mukaan lupaa ei ollut edelleenkään haettu.

Koska lupaa ei ollut useista huomautuksista huolimatta haettu, tarkistettiin kiinteistön lietetyhjennysten tiedot Jyväskylän seudun jätelautakunnalta ja SIIRTO-rekisteristä. Jätelautakunnalta ja SIIRTO-rekisteristä saadun tiedon mukaan kiinteistöltä on tyhjennetty jätevesilietettä kerran vuodessa 2017-2022 välisenä aikana. SIIRTO-rekisterin mukaan tyhjennyksiä on tehty kaksi kertaa vuodessa 2023-2024 välisenä aikana, vuonna 2025 lietteitä on tyhjennetty vasta kerran. Kertatyhjennyksen määräksi on merkitty noin 5 m³. Vaikka määrä olisikin vain suuntaa antava, tyhjennyskertojen ja kiinteistön asukkaiden määrästä on tulkittava, ettei järjestelmää ole saatettu täysin tiiviiksi ja täten kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaiseksi. Ympäristönsuojelulla ei ole myöskään tiedossa, että kiinteistö olisi aikonut osallistua Tarvaalan kylälle suunniteltuun yhteisviemäröintiin.

Kiinteistön omistajille annettiin uusi kehoitus jätevesijärjestelmän uusimisesta ja samalla heitä kuultiin jätevesijärjestelmän uusimista koskevan määräyksen antamisen ja määräyksen tehosteeksi asetettavan uhkasakon varalta. Molempia

kiinteistön omistajia on kuultu erikseen 26.5.2025 päivätyillä kirjeillä. Kirjeessä on tuotu esille, että selityksen antamatta jättäminen ei estä asian käsittelyä ja että uhkasakkolain (1113/1990) 19 §:n mukaan määräyksen päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta tehdään merkintä kiinnitysrekisteriin. Selitystä ei ole toimitettu. Rakennusvalvonnasta 19.8.2025 tarkistetun tiedon mukaan lupaa ei ollut edelleenkään haettu.

Esityslistan ohessa:

- Muistio tarkastukselta 3.5.2022
- Kehotus ja kuuleminen määräyksen antamisesta, 26.5.2025

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Nenna Ahonen, p. 050 573 1168